

Delavci izhajajo drug pe-
tek z datumom naslednjega
dne. — Naročnina za celo
leto K 32.—, za pol leta
K 16.—, za četrt leta K 8.—.
Posamezna številka 80 vin
naročnina v inozemstvo
sorazmerno več.
Pošiljke na uredništvo in
upravnništvo
Ljubljana, Šelburgova
ulica šte. 6. II. nadst.
Telefon št. 225.

DELAVEC

Rokopisi se ne vračajo. —
Inserati se zaračunavajo,
milimeter vrstic in si-
cer pri enkratni objavi
po eno Krono, pri šest-
kratni po 95 v. — Šest-
kratni po 85 v. — Celu-
letnih obj. 85 vin.
za vsakok. — Razne
izjave itd. — Mvrstica
K 1.— — Re. — so poš-
tine proste. — Nefrankira-
na pisma se ne sprejemajo.

Naš pokret.

Kapitalistično izkoriščanje je prisi-
lilo delavca, da se je pričel braniti vedno
hujših udarcev, katere mu je zadajal ka-
pital. Uvidel pa je takoj, da posameznik
ne more klubovati v gremijih in kartelih
trdno združenemu kapitalu, vsled tega
se je združil in osnoval je strokovne
organizacije.

Kakšne pa naj bodo naše delavske
strokovne organizacije, da bodo mogle
uspešno ščititi delavstvo napram izkori-
ščevalcem ter da bo moglo delavstvo po-
tom organizacij tudi napredovati?

Namen vsake strokovne organiza-
cije je, združevati v sebi tlačeni in izko-
riščani proletarijat, nuditi mu splošno in
strokovno izobrazbo ter ga izvežbati in
disciplinirati za boje, katere je proletari-
jat prisiljen bojevati. Temelj vsaki dobri
organizaciji pa je — zavednost čla-
nov.

Naše delavstvo še ne pojmuje do-
volj globoko pomena organizacije in jo
mnogokrat smatra za posredovalnico,
katera naj mu posreduje v njegovih
mezdniških gibanjih in katera naj mu v ne-
sreči pomaga. Mnogo je danes delav-
stva, ki hiti v organizacije, ko se bliža
mezdno gibanje in kakor hitro je mezdno
gibanje končano, zapusti organizacijo in
jo ne pozna več, dokler jo zopet ne po-
trebuje. Tako članstvo, sodrugi, ne po-
meni za organizacijo ničesar, ker ni za-
vedno.

Organizacija ni samo za mezdne
boje in podpore, temveč ona ima tudi
višji namen — izvojevati delavstvu svo-
bodo, za katero tako hrepeni in vplivati
na zakonodajo, da bo postala res soci-
jalna in v prid tlačnemu proletarijatu.
Organizacija s takimi velikimi nalogami,
ki hoče izvojevati ne le trenutne, temveč
tudi trajne koristi delavstvu, pa mora
imeti okoli sebe zavedno armado, katera
bo spremljala organizacijo pri vseh nje-
nih bojih, pri uspehih in neuspehih. Še
tako številna organizacija, ki ima za se-
boj omahljivce, teh nalog ne more izvo-
jevati in popolnoma neopravičene so pri-
tožbe članov, da organizacija ne vrši
svoje naloge.

Organizacijo ne tvori odbor, tem-
več zavedno in z neupogljivo voljo ob-
oroženo članstvo, in ako organizacija ne
nudi članom dovoljnega dela — je temu
krivo edino-le članstvo, ki se za svojo
organizacijo ni dovolj zanimalo in je vso
odgovornost nalagalo le odboru in zaup-
nikom. Kakršno je članstvo — taka je
organizacija.

Današnje razmere silijo naše organi-
zacije v neprestane mezdne boje. Pri
vsem tem pa vendar ne sme pozabiti de-
lavstvo, da potrebuje tudi pri tem vztraj-
nosti in vedno mora imeti pred očmi, da
se ne bojuje samo n. pr. za 25% poviša-

nje mezde, temveč tudi za svoj končni
cilj — osvoboditev izpod kapitalističnega
jarma.

Mnogo premalo pozornosti polaga
naše delavstvo tudi na socialno zakono-
dajo. Reakcija prevladuje, kapitalizem
izkorišča — ali naj delavec pri tem molči
in gleda, kako mu trgajo njegovi na-
sprotniki kos za kosom pravice, katere
si je težko priboril?

Delavstvo se za svoje dobro in svo-
je interese premalo zanima, vsled tega
so napadi reakcije na delavske pravice
vedno hujši in vedno pogostejši. Napad
na ministrstvo za socialno politiko, bol-
niška blagajna itd., je temu dovolj jasen
dokaz.

Zatorej, delavec, primi svojo usodo
v svoje roke, zavedaj se, da te kapitali-
zem izkorišča ne le s tem, da tvoja me-
zda znaša komaj za preživljanje, ampak
tudi s tem, da ti trga že priborjene pra-
vice — okleni se svoje organizacije in
agitiraj, da pridobiš tudi svoje tovariše.

Ko bo proletarijat prežet z zavestjo,
da je njegova rešitev v močni proletar-
ski strokovni organizaciji in ko bo uvidel,
da je njegovo mesto v taboru proletar-
cev, ne pa v buržoaznih, kapitalističnih
strankah in organizacijah — takrat se
bodo naše organizacije razmahale in raz-
vile, proletarijatu pa se bo pričela bližati
zarja zlate svobode.

Delavstvo tobačne tovarne.

Nekdaj tako hvaljena tobačna tovar-
na v Ljubljani, ki je bila v germanskih
rokah, pa je vkljub temu svoje »sužnje
Slovence« še precej dobro plačevala, je
postala danes v naši svobodni Jugosla-
viji najhujša mačeha za »svobodno slo-
vensko delavstvo«. V tako slabem polo-
žaju se pač težko nahaja kako delavstvo
v Sloveniji kot ravno tobačno. Najhujše
je pa še to, da najde tobačni delavec
povsod gluha ušesa, če prosi za pobolj-
šanje svojega bednega položaja. Od no-
vega leta pa dosedaj se nahaja tobačno
delavstvo v mezdniškem gibanju. V tem
času je predložilo dve zahtevi po izbolj-
šanju plače, in sicer začetkom leta in
srečno je priromalo na to zahtevo kon-
cem junija celih 10% poviška na dragin-
ske doklade. Za tem je vložilo delavstvo
drugo zahtevo in žalostno dejstvo je, da
do danes še ni nobenega odgovora od
slavne monopolne uprave. Delavstvo to-
bačne tovarne ima dve organizaciji (se-
veda v svojo škodo), takozvano rdečo in
črno. Uvidelo pa je, da mu je cepljenje
moči le v kvar, vsled česar je stopilo v
zadnjem času v koalicijo, da si izboljša
svoj slabi gmotni položaj.

Pritisnilo se je na vse mogoče in-
štanice, tako na vodstvo tovarne, na mo-
nopolno upravo v Belgradu, na pokrajins-
ko upravo v Ljubljani, na obrtno nad-

zorništvo v Ljubljani, na Savez mono-
polskih radnika v Belgradu, na socijali-
stične poslance in na poslance jugoslo-
vanskega kluba, toda povsod je dobilo le
nekaj obljub — drugega nič. Delavstvo
je postalo nestrpno in noče več čakati.
Toda čakati moraš, ker vsak najmanjši
prestop se bo strogo kaznoval.

Zelo čudno je to, da delavec, če je
lačen, tega ne sme niti glasno povedati,
ker se mu sicer takoj obeta kazen. To-
bačno delavstvo je jako radovedno, kako
bodo kaznovani tisti, ki mu s svojim iz-
koriščanjem izpodkopljujejo zdravje, da
bo moral vsled stradanja in prezebanja
v prezgodnji grob. Gospoda okoli polnih
korit si pač misli — delavec, če ne mo-
reš živeti, pa pogini!

Pred 14. dnevi je sklicalo tobačno
delavstvo shod v »Mestni dom«, katere-
ga se je polnoštevilno udeležilo. Govo-
rila sta poleg drugih tudi sodrug Fr. Sve-
tek in g. Smodej, ki sta ostro ožigosala
vlado in monopolno upravo, ki se niti ne
zgane, da bi pomagala delavstvu iz
skrajne bede, v katero je zašlo brez last-
ne krivde.

Sodrugi Svetek je v svojem govoru
očrtal pomen organizacije in pozivljaj na-
vzoče delavstvo, da naj se oklene svoje
organizacije, ker le na ta način si bo pri-
borilo to, kar potrebuje za svoje življe-
nje. Brez dobre, močne organizacije je
boj zoper kapitalistično družbo nemogoč.

Delavec naj se ozre okoli sebe in vi-
del bo, da je vsa buržoazija in banko-
kracija, da so vsi bogati delničarji in va-
lutni špekulanti strnjeni v eno samo
močno fronto, ki je obrnjena proti delav-
stvu; le ubogo delavstvo se prepira med
seboj — dostikrat za prazen nič. Zatorej,
delavci in delavke tobačne tovarne, vsi
v eno fronto, v eno organizacijo in ne
trpite med seboj troto, ki nič ne žrtvu-
jejo, temveč samo čakajo, da jim kaj pri-
borijo.

Končno je bila z glasnim odobrava-
njem sprejeta resolucija, ki med drugim
pozivlja odgovorne činitelje, naj se hitro
zganejo, da se ne zgodi nesreča, ki bo v
škodo tako njim kot delavstvu. Z ogor-
čenjem je delavstvo protestiralo proti za-
vlačevanju njegovih zahtev in se je nato
mirno razšlo.

Pripomniti je treba, da je delavstvo
jako razburjeno, tako da skupni odbor le
s težavo vzdržuje red in mir. Videti je,
da ni več daleč čas, ko bo skupni odbor
naznanil, da ne more več zadrževati de-
lavstva in bo moral odložiti vsako odgo-
vornost, katero naj nosijo potem tisti, ki
so to zakrivali.

Naše tobačno delavstvo ima samo
dve zahtevi, in sicer, da hoče delati in
toliko zaslužiti, da se bo moglo pošteno
preživeti.

Iz kovinarske organizacije.

Domžale. V tukajšnji tovarni »Bistra« smo dobili novega g. obratovodjo, ki je rodom Prus. Je pa zelo čuden patron. Tako na primer ni hotel, da hodi neka delavka v svojem prostem času pospravljati stanovanje prejšnjega obratovodje, kateri stanuje v tovarniškem stanovanju. Ker pa delavka ni pustila, da ji bo ta »novi gospod« predpisoval, kaj naj dela v njenem prostem času, ji je odpovedal službo. Po nasvetu organizacije je šla ta delavka iskati si svojo pravico k sodišču, ki je odločilo, da ji »novi gospod« nikakor ne sme in ne more razpolagati z njenim prostim časom, ter jo je moral zopet sprejeti nazaj v službo. — Ravno tako je sedaj odpustil drugo delavko. Na njeno posredovanje in posredovanje zaupnika po vzroku odpusta, je »novi gospod« odgovoril: »Da imajo stene tudi ušesa.« Torej to znači, da ima svoje špijone, ki hodijo prisluškovati na vrata. S tem je ta »novi gospod« pokazal svoj karakter in delavstvo bo vedelo s kom ima opraviti. — Radi nelojalnega postopanja z delavci (profesionisti) je večina profesionistov zapustila to tovarno in si poiskalo službo drugje, tako da ta obrat sedaj nima in ne more dobiti železostrovarja, brez kojega ne more biti. — Opozorjamo vse kovinarje na to tovarno in ko nikomur ne priporočamo.

Celje. Mezdno gibanje v tovarni A. Westen je prineslo delavstvu povprečno 18% povišanje plače. Ta povišek se je razdelil tako, da dobe oni, ki so imeli najnižjo plačo nekoliko več, oni, ki so imeli boljše, pa nekoliko manj. Zaupniškemu zboru pri tvrdki A. Westen priporočamo, da onemogoči nekaterim elementom med delavstvo rušiti slogo. Kritike in anarhiste je treba postaviti na hladno. Vsak naj si zaviha rokave in pomaga delati za organizacijo, potem bo kmalu odstranjen vzrok za kritiko. Kdor pa nič ne dela in nič ne žrtvuje za skupnost, pa tudi kritizirati ne sme. V splošnem pa velja načelo, da se kritizira na občinih zborih in kongresih, kjer je čas in mesto za to. Vendar pa mora imeti kritika tudi tukaj vsaj glavo in noge.

Stavka v podjetju »Zlatarka«, ki je trajala tri tedne, je končana. Delavci so dosegli 25% povišanja na temeljne in akordne plače. Morala med stavkajočimi ni bila baš najboljša, zato tudi odpade oni slavošpev, ki so ga poslali iz Celja. S to stavko se bo pečal še centralni odbor kovinarjev, kajti tako velike nujnosti za končanje stavke ni bilo, zlasti ker tvrdka delavstvu ni dala popolnoma zadostnega zadoščenja.

V tvrdki »Cinal« je mezdno gibanje uspešno končano. Zaupniki naj poskrbe, da v prihodnjem ne bo takih očitkov glede slabe delavne discipline. Za pošteno delo pošteno plačo.

»Cinkarna« Celje. Na našo ponovno intervencijo pri predsedstvu Pokrajinske uprave radi mizernega stanja delavcev v tej tovarni, je dobilo predstojništvo nalog, to zadevo primerno rešiti. Zadevo nameravajo rešiti na ta način, da bi dobilo delavstvo enkratni nabavni prispevek. To je sicer zelo slaba rešitev, vendar za enkrat boljše kot nič. Stremeti pa moramo za tem, da se stalni prejemki zvišajo, ker delavec mora jesti vsak dan in ne samo za božič.

Težno pri Mariboru. Na podlagi naše spomenice glede regulacije plač v podjetju »Splošna stavbena družba«, se je vršila dne 29. novembra tozadevna raz-

prava. Pri razpravi so se pokazala silna nasprotja med vodstvom in delavci. Vodstvo je končno dovolilo 20% povišek na dosedanje mezde, organizacija pa je morala sprejeti od vodstva predloženi delavni red. Pogodba in delavni red bo predložen članstvu na društvenem shodu, ki se bo vršil v najkrajšem času. Odbor podružnice na Tezno pridno dela, treba je le, da se do dobrega seznanimo z delavsko literaturo.

Kočevje. V nedeljo, 27. novembra se je vršila konferenca zaupnikov kovinarske organizacije. Ako bodo zaupniki vse izvedli o čemur se je govorilo, bo tudi v Kočevju kmalu drugače.

Štore. (Naše žrtve.) Ravnateljstvo je zopet odpustilo dva naša zaupnika, samo zato, ker nista hotela lagati. Le tako naprej — mera bo kmalu polna. Za dežjem pride sčrnce, za zimo pride — pomlad.

Karlovac. Kovinarji v Karlovcu so v mezdnem gibanju. Naj nihče ne potuje tja, dokler stvar ne bo končana. — Tajništvo O. D. K.

IZJAVA.

Podpisani Janežič Emanuel, zaupnik delavstva tvrdke A. Westen v Celju, preključeni tem potom žalitve storjene na sodr. Svetek-a, centralnega tajnika kovinarjev in sodr. Leskoškega, okrožnega tajnika v Celju in prizadete funkcije kovinarske organizacije v Celju ter se zahvaljujem vsem skupaj, da so odstopili od kazni po društvenem pravilniku, po čl. 7., točka 3. društvenih pravil.

Celje, dne 24. novembra 1921.

Janežič Emanuel I. r.

Lesni delavci.

Redni mesečni shod ljubljanske podružnice lesnih delavcev, ki se je vršil v nedeljo, dne 20. novembra t. l. v veliki dvorani »Mestnega doma«, je bil srednje dobro obiskan. Predsednik sodrug Pokovec je podal načelstveno poročilo. Organizacija je po svojem zadnjem občnem zboru napredovala, vendar pa je še nekaj članov v zaostanku. Sodrug Igljič je podal blagajniško poročilo za mesec september in oktober. Izvolil se je tudi veselečni odsek iz članov izven odbora, ki bo imel namen pomagati odboru pri prireditvi »Silvestrovega večera«. Sodrug Kaiser je v lepem govoru orisal razvoj strokovne organizacije po končani vojni in nje pomen sedaj in v bodoče. Priporočal je, da naj bodo vsi člani organizirani iz prepričanja in ne iz koristolovstva. Največje zlo za organizacijo so sebični člani, ki se organizirajo samo takrat, kadar jih pritira sila k temu, da si na ta način izboljšajo svoj položaj, a jo zopet takoj zapuste, kakor hitro so kaj dosegli.

»Silvestrov večer« priredi ljubljanska podružnica lesnih delavcev in vabi vse druge prijateljske strokovne organizacije, kakor tudi svoje člane, da se ga v kar največjem številu udeležijo. Vrši se v hotelu »Tivoli« (Švicarija). Natančnejši spored in vabila slede. Svoje člane pa še posebno naproša odbor, da vsak izvrši ali preskrbi po možnosti vsaj en dobitok iz lesa, da tudi letos ne zaostanemo. Čisti dobiček je namenjen podpornemu skladu, iz katerega dobe oboleli ali drugače v stiski se nahajajoči člani in vdove po umrlih potrebno podporo.

Osrednje društvo lesnih delavcev in sorodnih strok v Ljubljani pozivlja vse svoje podružnice, da točno vpošiljajo mesečne obračune najkasneje do 10. v mesecu, in sicer za vsaki mesec posebej.

Podružnice, katere bi se temu pozivu ne odzvale, se bodo imenoma navedle v listu. Red mora biti!

Sevnica. Dne 27. novembra t. l. se je vršil v Sevnici še precej dobro obiskani shod lesnega delavstva. Predsedoval mu je sodrug Vidic, ki je otvoril shod in v kratkih besedah obrazložil njegov pomen. Nato je poročal sodrug Bradeško iz Ljubljane, kateri je navzočim orisal položaj časa v katerem živimo in kaj je v tem času organizacija za delavca. Dokazal je nadalje navzočim, kako se družijo kapital in hoče uničiti vsako gibanje delavskih vrst kakor tudi posameznika. Zato je tuči dolžnost delavstva, da se združi in tako nastopi pot proti kapitalu, ker le na ta način ga bo mogoče uničiti. Vsak razkol v delavskih vrstah pa je smrt delavcu; to je tamkajšnje delavstvo lahko rekom časa uvidelo, posebno pa sedaj, ko so merodajni faktorji nasprotnih strank pokazali hrbet tlačnemu delavstvu. Torej sodrug, ki ste z nova začeli z delom ne omagajte pri prvem poizkusu, ampak samozavestno naprej in uvideli boste, da delo ni tako težko, kakor si ga predstavljate. Na delo! Boj kapitalu!

Živilska stroka.

Peki. V Ljubljani se nahajajo pekovski pomočniki v mezdnem gibanju. Dne 30. oktobra t. l. se je vložila spomenica za 30% povišanje plač. Kakor poprej, tako morajo tudi sedaj pomočniki prestati najhujše boje, ker ljubljanski pekovski mojstri so pač stari konservativci ter se ne morejo prilagoditi sedanjim razmeram! Opozorjamo vse pekovske pomočnike, da ne potujejo v Ljubljano v delo, oziroma delo iskati, dokler ni mezdno gibanje končano. O mezdnem boju, poteku pogajanj in uspehu bomo poročali prihodnjik.

Kemični delavci.

Zidani most. Delavstvo cementne tovarne je vložilo dne 2. novembra t. l. spomenico za zvišanje mezd. Pri pogajanju dne 15. novembra t. l. se je dosegel sledeči sporazum: 1. Mezde se uredi ozir. povišajo od ure, in sicer: a) mladostnim delavcem do izpolnjenega 18. leta se zviša mezda od 3.50 K na 4 K; b) delavkam od 4.20 K na 5 K; c) delavcem, in sicer: onim, ki so imeli doslej 3.50 K na 6.50 K; od 5.90 K na 6.70 K; od 6.20 K na 7 K; od 6.80 K na 7.60 K; od 7 K na 8 K; od 7.50 K na 8.50 K; hlapcem od 3.30 K na 4.80 K; vrtnarjem od 3.50 K na 4.50 K; nočnemu čuvaju od 3.50 K na 4.30 K; motornim voznikom od 5.50 K na 6.50 K; služkinjam od 3.80 K na 4.50 K; deklam od 2.50 K na 3 K; šoferjem od 6.50 K na 7.50 K; čevljarjem od 5.50 K na 6.50 K; v laboratoriju zaposlenim od 6.50 K na 7.50 K in od 5.50 K na 6.50 K. — 2. Akordne mezde in premije se povišajo: a) od šilhta se zviša garantirana minimalna mezda od 46 K na 50 K; b) v kamnolomu od m³ od 28 K na 33 K; pri dobivanju ilovice za voz od 14 K na 15 K; za polnjenje sodov za vagon od 60 K na 80 K; premija od 4 vagonov dalje pa na 100 K od vagona; c) sodarji od soda od 3 K na 3.50 K; za zapiranje sodov od soda od 60 vin. na 70 v.; d) premijo kurjačem od dobro žganega cementa za vagon od 51 K na 56 K. — 3. Pogodba velja od 16. novembra 1921. Vse dosedanje ugodnosti ostanejo.

Izkaz prispevkov stavkajočemu kemičnemu delavstvu v Libolah: V delavnicah: Tovarne Svataj 94 K, tovarne Ma-

la 73 K, občinski delavci 34 K 80 vin., pti-
narniško delavstvo 179 K. — Skupaj
360 K 80 vin.

Usnjarska stroka.

Občni zbor ljubljanske podružnice
čevljarških pomočnikov se je vršil z obi-
čajnim dnevnim redom dne 20. novembra
t. l. v gostilni Cenčič. Po poročilu pred-
sednika se je prečital zapisnik. Blagajni-
ško poročilo je podal tov. Mencej, za
kontrola pa tov. Klaužar. — V odbor po-
družnice so bili izvoljeni sledeči tovariši:
Predsednik: Franc Kutnjak, namest-
nik: Brinskele Ivan, tajnik: Jakom-
in Lovro, namestnik: Kaltnekar
Franc, blagajnik: Mencej Ivan, na-
menstnik: Jager Anton, preglednika:
Leskovec Ivan in Brece Ivan, od-
borniki: Janše Josip, Smole Josip,
Trupej Franc in Pirnat Leopold. —
Na zborovanju je poročal tudi sodrug
Kaiser (iz strokovne komisije), in si-
cer o nalogah, namenu in cilju delavskih
strokovnih organizacij. Poudarjal je, da
mora imeti delavstvo v sebi moč, da si
s solidarnim in smotrenim delom izvo-
juje svoje pravice ter da gre rano ob
rami v boj za idejo in skupni cilj. Ob za-
ključku je predsednik pozivljaj zboro-
valce, da naj se z vneto oprimejo svoje
organizacije, ker ona je edino sredstvo, s
katerim se bojuje delavski razred, za iz-
boljšanje svojega socialnega in gmo-
tnega položaja proti kapitalističnim izkori-
ščevalcem. — Dobra udeležba je poka-
zala, da se je delavstvo naše stroke za-
čelo zanimati za svojo mlado organiza-
cijo in ako se bodo člani zavedali velike
važnosti strokovne organizacije ter iz-
polnjevali svoje članske dolžnosti, bomo
lahko ponosni na svojo organizacijo, ka-
tero bomo zgradili s svojim trudom in v
lastno dobro. — Odbor.

Dopisi.

Javni ljudski shod se bo vršil v ne-
deljo, dne 4. decembra t. l. ob 9. uri do-
poldne v Celju v hotelu »l'union«. Poro-
čajo državni poslanci. Udeležite se shoda
vsi, ki trpite pod jarmom kapitalizma!

Celje. Pisarna Unije stavbinskih de-
lavcev se nahaja v prostoru gostilne
»Ban Jelačič«. Uradne ure so ob sobotah
od 5.—8. zvečer in ob nedeljah od 8.—12.
dopoldne. Vsak član naj plača svoje pri-
spevke ob omenjenem času, da spravimo
končno tudi v naše organizacije red.

Celje. Na strokovnem shodu podruž-
nice Unije stavbinskih delavcev, ki se je
vršil 6. novembra t. l. so se izvršile vo-
litve v nadomestni odbor Unije in v
odbor podružnice. V nadomestni odbor
Unije so bili izvoljeni: S. Valentin Le-
bič (predsednik in tajnik), s. Franc Šorn
(blagajnik), ss. Jernej Koštomaj in Ivan
Kvas (nadzorstvo). V odbor podružnice
pa so bili izvoljeni: s. Franc Brežnik (na-
čelnik), Ivan Vrečer (tajnik), s. Franc
Jelen (blagajnik), ss. Jožef Piliš in Franc
Šorn (preglednika) in ss. Ivan Velkovič,
Jurij Paj (odbornika).

Seja okrožne strokovne komisije v
Celju se bo vršila v torek, dne 6. decem-
bra 1921 ob 6. uri popoldne v Delavskem
tajništvu. Dnevni red: 1. Poročilo tajni-
štva; 2. ustanovitev splošnega stavkov-
nega sklada; 3. nabava pisalnega stroja;
4. razno. — Tajništvo.

Rog. Slatina. V tukajšnjem zdravili-
šču se je vršilo pred kratkim pogajanje
za zvišanje mezd. Ravnateljstvo je pri-
večilo 15% poviška plač in nabavni pri-

spevek, ako bo zdravstveni odsek ta po-
višek odobril, kar se je z odlokom št.
12.420/21 tudi storilo. Priznali so se tudi
zaupniki podjetja, akoravno so se goto-
vi gospodje v Ljubljani prizadevali, da
naj se zaupniki ne priznajo. Zavedno de-
lavstvo premaga v bojih za svoje pra-
vice vse ovire, ki se mu stavljajo na
pot. Gospodu ravnatelju se pa delavstvo
za njegovo objektivno in pravično po-
stopanje pri pogajanju zahvaljuje.

Šoštanj. Dne 18. novembra t. l. se je
vršil pri nas redni članski sestanek de-
lavstva kemične tovarne ob polnoštevni
udeležbi. Na zborovanju je obširno in je-
drnato poročal sodrug Rejc, tajnik osred-
njega društva, in sicer o položaju kemič-
nega in drugega delavstva ter dokazal,
da je rešitev in življenje za vsakega de-
lavca le v enomi strokovni organizaciji.

Gotovlje. Na poziv Osrednjega dru-
štva iz Ljubljane se je vršilo ob sijajni
udeležbi dne 19. novembra t. l. v gostilni
Steiner člansko zborovanje porcelanske-
ga delavstva. Sodrugi Rejc je v svojem
poročilu povedal marsikaj dobrega, ka-
kor tudi slabega ter pozivljaj naše de-
lavstvo na delo za strokovno organiza-
cijo, ki naj bode tudi res strokovno in
stanovsko znanstveno razvita. Delavstvo
mora uvideti, da mu ne sme zadostovati
le članstvo na papirju, temveč da mora
biti član tudi v dejanju. Želimo, da se
taki sestanki oziroma predavanja bolj po-
gosto vrše.

Radeče. V nedeljo, 20. novembra
t. l. se je vršil shod papirniških delavcev,
ki bi bil sijajen, če bi se delavstvo zave-
dalo svojih dolžnosti in prišlo na shod.
Poročal je sodrug Leskovšek iz Celja o
pomenu in nalogah strokovnih organiza-
cij, sodrug Stari pa o bolniškem zavarov-
vanju.

Kranj. Dne 20. novembra t. l. se je
vršil shod delavcev tvrdke »Vulkan« v
Kranju, na katerem je poročal sodrug
Rejc Val., tajnik Osrednjega društva ke-
mičnih delavcev iz Ljubljane o pomenu
strokovne organizacije in o dolžnosti čla-
nov. Nato se je izvolil odbor, kateremu
se je naložila naloga organizirati vse de-
lavstvo od prvega do zadnjega. Izvoljeni
so bili sledeči sodrugi: predsednik: Stare
Franc, podpredsenik: Bajžel Val., zapis-
nikar ozir. tajnik: Vreček Franc, na-
menstnik: Smuk Valentin, blagajnik: Kerč
Franc, namestnica: Puhar Fani, odborni-
ki: Arhar Anton, Oman Franc in Pičman
Ana, v nadzorstvo: Mohar Leopold, Ka-
lar Emil. Za glavne zaupnike: Kerč Fr.,
Puhar Fani, Semen Jože. Prihodnjič kaj
več.

Ljubljana. Delavstvo tovarne za iz-
delovanje papirnih vreč itd., last tvrdke
Albert Zeschko, je po posredovanju
Osrednjega društva kemičnih delavcev
doseglo pri pogajanju za zvišanje mezd
za delavce 28%, za delavke pa 35% po-
višanje plače.

Pozor. Steklarji in manj kvalificira-
no delavstvo, zaposleno v steklarnah v
Zagorju, Hrastrniku in v Straži pri Rogat-
cu se nahaja v meznem gibanju. Ste-
klarne so last družbe Sjedinenih tvornic
stakla na dionice prije Vilima Abel-a la-
stinici. Svari se torej vse delavstvo, da
med tem časom ne išče dela pri tej druž-
bi, dokler tega ne objavimo v naših listih.

Enako se tudi nahaja delavstvo v pa-
pirnicah Medvode-Goričane v meznem
gibanju. Delavstvo naj torej ne išče dela
med tem časom v teh dveh tovarnah.

Popravek. Na zadnjem strokovnem
shodu kemičnih delavcev v Mostah, ki

se je vršil dne 11. novembra t. l. je pred-
sedoval shodu sodrug Cof Ivan — ne pa
A. F.

Slov. Bistrica. Dne 20. novembra
t. l. se je vršil v Slov. Bistrici občni zbor
tamošnjega delavstva. Zborovanja se je
udeležil tudi sodrug Čeh iz Maribora, ka-
teri je navzočemu delavstvu razložil po-
men strokovnih organizacij in delo, ka-
tero še čaka delavstvo, da se bo gospo-
darsko osamosvojilo. Priporočal je tudi
čitanje časopisov, ker le potem teli se bo
delavec izobrazil. Nadalje je pozivljaj na-
vzoče, da razvijejo podrobno agitacijo,
da se organizira vse tamkajšnje delav-
stvo. H koncu so se vršile volitve v od-
bor, v katerega so bili izvoljeni sledeči
sodrugi: predsednik: Josip Dorn, odbor-
niki: Josip Alt, Opetnik Florijan, Brumec
Franc, Fajs Miha, Kotnik Simon, Cinto-
ner Jurij, Anton Šela in Ludvik Kvas, v
nadzorstvo pa: Kari Turin, Markuč Ivan,
Pukl Peter. Ker je bil dnevni red izčrpan,
se je zborovanje zaključilo.

Kočevje. Dne 18. novembra t. l. se je
vršil pri nas shod lesnega delavstva.
Otvoril ga je sodrug Falkner, pozdravil
navzoče ter podal besedo so-
dr. Bradeš-
škotu iz Ljubljane. Ta je orisal pomen
strokovnih organizacij v preteklosti in
sedanjosti ter kakega pomena je organi-
zacija za bodočnost. Poročal je kakšne
so organizacije kapitalistov in zakaj ima-
jo toliko moči, medtem, ko jo ima ubogi
delavski trpin tako malo ali nič. Delavec
je pač tega mnenja, če mu gospodar reče,
kaj pa imaš od tega če si organiziran, da
organizacijo popusti, mesto da bi ga
vprašal, zakaj pa si ti že toliko in toliko
let združen. Pa seveda gospod je in osta-
ne gospod, in sicer toliko časa, dokler se
delavske vrste ne spametujejo. Pozno se
je naše delavstvo spomnilo, da je orga-
nizacija življenska potreba vsakega pro-
letarca, a nič zato. Pogum in moč velja,
in preje ni za nas počitka, dokler ne bo
vse do zadnjega organizirano! Torej so-
drugi, na delo!

Pozor! Vse organizacije in člani
se opozarjajo, da vpošljejo svoje dopise
za naš list vedno pravočasno, to je, naj-
kasneje do torka tistega tedna, v katerem
list izide. — Uredništvo.

Razno.

Delavska zbornica. Minister za soci-
jalno politiko je imenoval člane začasne
delavske zbornice. Naše strokovne orga-
nizacije so dobile od 50 članov 26 manda-
tov. Delegati naših strokovnih organiza-
cij so sodrugi: Andrej Bradeško, tajnik
Osrednjega društva lesnih delavcev; Ra-
do Čelešnik, predsednik Društva name-
ščencev bolniške blagajne; Karol Čeh,
strokovni tajnik, Maribor; Melhior Čobal,
načelnik Unije rudarjev, Zagorje; Jernej
Dimic, žagar, Stari trg pri Rakeku; Ivan
Družovič, črkostavec; Mihael Jagodic,
strokovni tajnik Osrednjega društva us-
njarjev; Jurij Jeram, tajnik podružnice
kovinarjev, Jesenice-Fužine; Karol Ki-
sovec, skladiščni delavec; Angela Kra-
mar, tobačna delavka; Ivan Krušič, su-
kač, Trbovlje; Franc Kutnjak, čevljarški
pomočnik; Valentin Lebič, tesarski polir,
Celje; Alojzij Leskovšek, strokovni taj-
nik, Celje; Alojzij Marinšek, delavec to-
varne karbida, Ruše pri Mariboru; Luka
Močnik, strugar, Guštanj; Karol Pečnik,
strokovni tajnik; Vincenc Poderschan, li-
var, Muta ob Dravi; Ivan Prauhart, ža-
gar, Mislinje; Ciril Razboršek, mizar,
Maribor; Lovro Trebušak, rudar, Zagor-

je: Ferdo Valenčak, rudar, Velenje; Jan-ko Žagar, črkostavec in Nikolaj Živko-vič, krojaški pomočnik, Maribor. — Na-rodno-socijalna zveza je dobila v delav-sko zbornico 7. Jugoslovanska strokovna zveza pa 6 mandatov. 10 zastopnikov ima zasebno uradništvu, 3 pa so »nepolitično opredeljeni«.

Število članov Mednarodne strokov-ne zveze znaša v tekočem letu 23.907.059. Od teh jih odpade na: Nemčijo 8.000.000, Angleško 6.000.000, Italijo 2.055.773, Av-strijo 1.000.000, Francosko 1.500.000, Ar-gentinijo 749.518, Čehoslovaško 740.000, Belgijo 715.410, Poljsko 403.138, Dansko 279.255, Švedsko 277.242, Kanado 260.000, Španijo 240.113, Nizozemsko 216.581, Gr-ško 170.000, Ogrsko 152.441, Norveško 150.000, Južno Afriko 60.000, Letvo 30.000, Luksemburško 27.000, Jugoslavijo 25.000, Peru 25.000, Bolgarijo 4000.

Celje. V četrtek, dne 10. novembra t. l. se je vršila na mestnem magistratu v Celju razprava za reguliranje mezd delavstvu tvrdke Rebek. Tvrdko je za-stopal g. Rebek sam, ki je zavzel odklo-nilno stališče, sklicevaje se na pismo »Zveze industrijev«, češ, da ni treba de-lavcem regulirati plač. On, kot zvesti pristaš »kapitalističnega trsta«, se je rad podvrgel temu diktatu, ki je naper-jen proti delavskemu razredu. Šele, ko ga je g. vladni zastopnik temeljito po-učil, da zanj ni merodajna »Zveza indu-strijev«, temveč cene živilih, ki so se po uradni ugotovitvi v Mariboru za 23% dvignile. Ker je g. Rebek s sklicevanjem na »Zvezo industrijev« propadel, se je branil priznati organizacijo in njenega zastopnika sodr. Leskovška. Ker pa tu-di to ni obveljalo, je končno priznal po-višanje plač v smislu posredovalnega predloga. S tem je tudi g. Rebek priznal strokovno organizacijo, akoravno pljuva na svojih kapitalističnih sestankih vedno ogenj na delavske organizacije. (Opom-ba ured.): »Zveza industrijev bi mnogo bolje storila, da bi s svojimi inženirji in doktorji skrbela za svoje člane, da bi do-bili delo v Jugoslaviji ter da bi se odpra-vila korupcija, namesto da hujska delo-dajalce proti delavstvu. Za enkrat še molčimo o zakulisni igri »Zveze«, pri-pravljeni pa smo priti z obširnimi gradi-vom na dan.

Širite list „Delavec“.

Zahvale.

Zahvala. Vsem rudarjem v Zabu-kovci, ki so mi pomagali v času moje dolgotrajne bolezni in zbrali po sodr. Fr. Judec znesek 488 K izrekam svojo naj-prisrčnejšo zahvalo. Zahvaljujem se tu-di vsem tukajšnjim zaupnikom, ki se trudijo, da se pomaga vsakemu stro-kovno organiziranemu trpinu. — Stroj-vedja Iv. Jazbec II.

Zahvala. Podpisana se najiskrenej-še zahvaljujem vsem sodrugom in sodru-žicam v rudokopih v Mežici in Černi, kateri so mi ob smrti mojega moža Fran-ca Hribnik nabrali 1115 kron. — Juli-jana Hribnik.

Temu potom se najtopleje zahvalju-jem društvu lesnih delavcev v Ljubljani za nakazano mi podporo 300 K kot po-smrtino po umrlem mi možu.

Marija Slvc.

Dragocenost vsake hiše je lekarnar-ja Fellerja prijetno dišeči „Elsafluid“, naj-boljšo sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog, in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust glave, itd. Močnejši in boljši kakor francusko žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 speci-jalno steklenico skup z zamotom in poš-tnino za 48 K pošljite: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 334, Hrvaško.

ce

Izdajatelj in odgovorni urednik
IVAN TÖKAN
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

COSULICH-LINE

= TRST-AMERIKA =

New - York — Buenos — Ayres —
Rio di Janeiro - Santos Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listkov za
potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana

Kolodvorska ulica 26.

Proletarci vseh dežel
združite se!

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure
in jih obrestuje po čistih

4%

Restni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Vode in stalne vloge so obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadružnikom proti vložbi, na osebni kredit proti poročitvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice so kalkultujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporab-ljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptič. in čistečega osvežujočega delovanja najbolj-šega učinka. Ravno tako je pri-ljubljen kot krepko blago delu-joče in vrlo prijetno sred-stvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Fran-cosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z za-motom in poštnino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 168 K
24 280 K
36 394 K

POŠTnine PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 7-50 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa žumskimiris 41 K; Glycerin 6 K in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 K in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja Elsatrg št. 334 Hrvaško.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzjavni naslov „Kodes Ljubljana“.

HRANILNI ODDELEK

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %, večje vloge proti polletni od-povedi po 5 %. Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa po družnicah: 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Store, Šoštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Crna I., Crna II.

Sodrug, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—.

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—.

Pristopati se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.